

Petra Nováková

**Diskursy zbožnosti a genderů v českých raně
novověkých preskriptivních spisech týkajících
se manželství, vdovství a panenství**

Posudek diplomové práce

Tématem předkládané diplomové práce je genderová analýza zbožnosti v raně novověkých preskriptivních textech týkajících se panenství, manželství a vdovství. Pramennou základnou práce jsou tři svazky ediční řady a nutno hned na počátek dodat, že se mi do četby analýzy pramenů, na jejichž edičním zpracování jsem se podílela příliš nechtělo, protože jsem se cítila řečeno právní terminologií „podjatá“ a diplomová práce se mi tedy neposuzovala jednoduše. Autorka se snaží jít ve svém výzkumu jiným směrem než obě autorky analytických studií uveřejněných přímo v edicích. Jejím hlavním cílem se staly diskursy zbožnosti, resp. návaznost diskurzů zbožnosti a diskurzů genderů, což je problematika vzhledem k charakteru pramenné základny poměrně obtížně uchopitelná. Z textu je cítit určitou bezradnost autorky, jak s texty analyticky pracovat a zároveň se příliš nadržet doprovodných studií editorek. V tom tkví, dle mého názoru, základní slabina předkládané práce. Sice mne jako spoluautorku těší pozorné čtení (a pochopení), nicméně jsem od práce očekávala trochu víc kritického odstupu a vlastní analýzy. Například téměř bez komentáře nechává autorka problematiku genderu mládenec, přestože pak s tímto genderem v analytické části studie pracuje. Jádrem práce je vlastní analýza textů, která začíná zhruba v polovině studie. Za vydařenou považuji především pasáž věnovanou kategoriím „ctnost“ a „zbožnost“.

Dále se autorka zabývá, jakým způsobem je v textech odkazováno k Božímu řádu, především jakým způsobem působí odkaz k božímu řádu (či řádu stvoření) jako legitimizace pohlavního řádu. Další klíčová pasáž je věnována zbožnosti jednotlivých genderů. Autorka pracuje s gendery panna/manželka/vdova mládenec/hospodář a zkoumá jakým způsobem je v preskriptivních textech definována zbožnost, resp. jak jednotliví autoři pracují s kategorií ctnosti, čistoty, manželské svornosti, víry apod. Tato analytická část práce opět z části vychází ze studií doprovázející zpracovávané edice. Nicméně patří k hlavním autorským přínosům práce.

Pokud bych tedy měla shrnout, je nutno ocenit, že se autorka snažila pracovat s korpusem textů jinak než dosavadní badatelé, nicméně přes veškerou snahu zůstala její práce (především její první část) velmi ovlivněna předchozími pracemi.

Přes veškeré výhrady musím konstatovat, že autorka ve své práci prokázala, že dokáže pracovat s prameny i literaturou a posuzovaná diplomová práce splňuje všechna formální kritéria kladená na tento typ práce.

Posuzovanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Kladně 23. 1. 2013

.....
Mgr. Jana Ratajová, Ph.D.